

Beslissing

(B)658E/87
30 november 2023

Beslissing over de vraag tot goedkeuring van het geactualiseerde tariefvoorstel, ingediend door Elia Transmission Belgium nv, met betrekking tot de tarieven voor de openbare dienstverplichtingen en de taken en toeslagen, van toepassing vanaf 1 januari 2024

Artikel 12, § 7, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

Niet-vertrouwelijke versie

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
VERKLARENDE WOORDENLIJST	4
1. WETTELIJK KADER	5
2. ANTECEDENTEN.....	5
3. ANALYSE	6
3.1. De evaluatiecriteria van de CREG	6
3.2. Het tariefvoorstel van Elia.....	7
3.3. Energievolumes waarmee rekening werd gehouden voor de berekening van de tarieven....	7
3.4. Tarieven voor openbare dienstverplichtingen.....	8
3.4.1. Tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie en warmtekracht in Vlaanderen	8
3.4.2. Tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van maatregelen ter bevordering van rationeel energiegebruik in Vlaanderen	10
3.4.3. Tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie in Wallonië	11
3.4.4. Openbare dienstverplichtingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.....	12
3.5. De toeslagen	13
3.5.1. Toeslag voor de belastingen op ‘masten’ en ‘sleuven’ in Vlaanderen.....	13
3.5.2. Toeslag voor de retributie voor het gebruik van het openbaar domein in Wallonië	14
3.5.3. Toeslag voor de wegenisretributie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.....	15
4. SAMENVATTENDE TABEL.....	16
5. ALGEMEEN VOORBEHOUD.....	16
6. DISPOSITIEF	16

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (CREG) neemt hierbij een beslissing over het geactualiseerde tariefvoorstel met betrekking tot de tarieven voor openbare dienstverplichtingen (“ODV”) en de taksen en toeslagen van toepassing vanaf 1 januari 2024 (hierna: het geactualiseerde tariefvoorstel), zoals ingediend door Elia Transmission Belgium nv (hierna: Elia).

Elia heeft op 24 november 2023 een geactualiseerd tariefvoorstel ingediend dat bestaat uit een *ex ante* verslag over de tarieven “voor openbare dienstverplichtingen” en “taksen en toeslagen” van toepassing vanaf 1 januari 2024.

Naast de inleiding en de verklarende woordenlijst bevat de beslissing zes delen:

- 1) het wettelijk kader;
- 2) de antecedenten;
- 3) de analyse van het geactualiseerde tariefvoorstel van Elia;
- 4) de samenvattende tabel van de wijzigingen aangebracht aan de tarieven en toeslagen;
- 5) een algemeen voorbehoud;
- 6) het dispositief.

Het directiecomité van de CREG heeft een goedkeurende beslissing genomen tijdens zijn vergadering van 30 november 2023.

VERKLARENDE WOORDENLIJST

« **Elektriciteitswet** »: de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, zoals gewijzigd.

« **CREG** »: de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas, aangesteld met toepassing van artikel 23 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

« **Elia** »: Elia Transmission Belgium nv¹, de onderneming die is aangesteld² als beheerder van het transmissienet op basis van artikel 10, § 1 van de elektriciteitswet en die eveneens beschikt over de nodige regionale licenties voor het beheer van de elektriciteitsnetten met een spanning tussen 30 kV en 70 kV. Alle elektriciteitsnetten onder haar beheer hebben daarom een transmissiefunctie.

"**TNB**": de transmissienetbeheerder voor elektriciteit, nl. Elia of om het even welke andere rechtspersoon die in de rechten of verplichtingen van Elia treedt en die is aangewezen als de transmissiesysteembeheerder in plaats van Elia.

« **Tariefmethodologie** »: de methodologie bedoeld in artikel 12, § 2, van de elektriciteitswet en aangenomen door de CREG via haar besluit (Z)1109/11 tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het elektriciteitstransmissienet en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie voor de regulatoire periode 2024-2027³.

« **Overeenkomst van 22 december 2021** »: de overeenkomst tussen Elia en de CREG van 22 december 2021 over de procedures voor goedkeuring van een tariefmethodologie voor het transmissienet voor elektriciteit en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie, en voor de goedkeuring van de tariefvoorstellen en wijzigingen van tarieven en tarifaire toeslagen. Het document is beschikbaar op de website van de CREG⁴.

« **Tariefvoorstel** » het geheel van documenten bedoeld in artikel 12, § 6 van de elektriciteitswet en in artikel 13 van de overeenkomst van 22 december 2021. Zo bevat het tariefvoorstel het geraamde totaal inkomen, alle tarieven die ter goedkeuring aan de CREG worden voorgelegd en alle andere informatie noodzakelijk voor de controle en de evaluatie van de twee bovenvermelde elementen.

« **Aangepaste tariefvoorstel** »: het tariefvoorstel bedoeld in artikel 15 van de overeenkomst van 22 december 2021.

"**Regulatoire periode**": de periode van vier opeenvolgende exploitatiejaren bedoeld in het tariefvoorstel.

« **Geactualiseerde tariefvoorstel** » : het tariefvoorstel bedoeld in de artikelen 18, 19 en 20 van de overeenkomst van 22 december 2021.

---

¹ Elia Transmission Belgium nv, Keizerslaan 20, 1000 BRUSSEL, RPR Brussel, 0731.852.231

² Ministerieel besluit van 13 januari 2020 tot aanwijzing van Elia Transmission Belgium NV als netbeheerder overeenkomstig artikel 10 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, gepubliceerd op 27 januari 2020

³ <https://www.creg.be/nl/publicaties/andere-z1109/11>

⁴ <https://www.creg.be/sites/default/files/assets/Tarifs/Elia/Methodo24-27/E-2024-2027-AccordProcedureNL.pdf>

1. WETTELIJK KADER

1. Artikel 12, § 5, van de elektriciteitswet bepaalt dat de tariefmethodologie opgesteld door de CREG de richtsnoeren in acht moet nemen die deze paragraaf opsomt, waaronder volgende richtsnoeren:

“11° de netto kosten voor de openbare dienstverplichtingen die worden opgelegd door deze wet, het decreet of de ordonnantie en hun uitvoeringsbesluiten, worden verrekend in de tarieven op een transparante en niet-discriminerende wijze, conform de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen;

12° de belastingen, alsook de taksen en bijdragen van alle aard en de toeslagen die worden opgelegd door deze wet en haar uitvoeringsbesluiten, het decreet of de ordonnantie en hun uitvoeringsbesluiten, worden toegevoegd aan de tarieven op transparante en niet-discriminerende wijze, rekening houdend met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen;”

2. Artikel 12, § 6 van de elektriciteitswet bepaalt dat de netbeheerder het tariefvoorstel opstelt, rekening houdend met de tariefmethodologie die werd opgesteld door de commissie, en dient deze in, met inachtneming van de invoerings- en goedkeuringsprocedure voor de tarieven.

3. Artikel 12, § 7, van de elektriciteitswet voorziet dat de commissie het tariefvoorstel onderzoekt, beslist over de goedkeuring van deze en haar gemotiveerde beslissing meedeelt aan de netbeheerder met inachtneming van de invoerings- en goedkeuringsprocedure voor de tarieven.

4. Artikel 12, § 8, voorziet dat deze procedure van indiening en goedkeuring van de tarieven het voorwerp uitmaakt van een overeenkomst tussen de CREG en de netbeheerder en dat bij gebrek aan een overeenkomst een procedure van toepassing is die wordt bepaald in de wet.

5. Op 22 december 2021 hebben de CREG en Elia een overeenkomst afgesloten met betrekking tot de procedures voor het aannemen van de tariefmethodologie en het goedkeuren van de tariefvoorstellen. De artikelen 18, 20 en 21 van deze overeenkomst bevatten bepalingen met betrekking tot de indiening van een geactualiseerd tariefvoorstel.

6. Op 30 juni 2022 heeft de CREG haar besluit (Z)1109/11 genomen tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het elektriciteitstransmissienet en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie voor de regulatoire periode 2024-2027.

7. Artikel 23, § 2, 2de lid, 14°, van de elektriciteitswet voorziet dat de CREG de tarifaire bevoegdheden uitoefent zoals voorzien in de artikels 12 tot 12^{quinquies}.

8. Deze bepalingen vormen bijgevolg het wettelijk kader van onderhavige beslissing.

2. ANTECEDENTEN

9. Op 10 mei 2023 heeft Elia haar vraag tot goedkeuring van het tariefvoorstel voor de regulatoire periode 2024-2027 bij de CREG ingediend. Naast de transmissienettarieven had dit tariefvoorstel ook betrekking op de tarieven voor de ODV's, de taksen en de toeslagen.

10. Op 7 september 2023 heeft de CREG een ontwerpbeslissing genomen tot verwerping van de vraag tot goedkeuring van het tariefvoorstel dat door de netbeheerder werd ingediend voor de regulatoire periode 2024-2027. Om rekening te houden met de evolutie van bepaalde kosten die tijdens het jaar 2023 werd waargenomen, heeft de CREG daarin aan Elia gevraagd om tegen 31 oktober 2023 een geactualiseerde versie van haar tariefvoorstel in te dienen, specifiek met betrekking tot de tarieven voor de ODV's, de taksen en de toeslagen.

11. Op 31 oktober 2023 heeft Elia een geactualiseerd tariefvoorstel bij de CREG ingediend, in de zin van artikel 18 van de overeenkomst van 21 december 2021 en met betrekking tot de tarieven voor de openbare dienstverplichtingen en taksen en toeslagen toe te passen vanaf 1 januari 2024.

12. Op 24 november 2023 heeft Elia echter een nieuwe versie van dit geactualiseerde tariefvoorstel ingediend om rekening te houden met de nieuwe informatie die op 31 oktober 2023 nog niet gekend was.

13. Artikel 21 van deze overeenkomst bepaalt dat *“Indien de tarieven worden gewijzigd overeenkomstig de artikelen 18, 19 en 20, dan zijn de bepalingen van onderhavige overeenkomst van toepassing [...]”*. Artikel 13, § 1, 2de lid van deze overeenkomst bepaalt het volgende: *“ [...] Voorafgaand aan de indiening van het tariefvoorstel organiseert Elia een raadpleging van de betrokken elektriciteitsondernemingen in verband met de beslissende elementen van de ontwikkelingen voorzien in het toekomstige tariefvoorstel.”*

14. Als het voorstel gaat over keuzes van Elia over de beslissende elementen van de voorziene ontwikkelingen dan moet er dus in principe door Elia een openbare raadpleging worden georganiseerd. De CREG is echter van mening dat in dit geval een dergelijke openbare raadpleging niet nodig is om volgende redenen:

- het voorstel heeft geen betrekking op de transmissienettarieven voor de gereguleerde activiteiten en de diensten van de netbeheerder, maar op de tarieven van de openbare dienstverplichtingen die aan hem worden opgelegd en de toeslagen en heffingen die aan de tariefstructuur worden toegevoegd;
- de tarieven voor openbare dienstverplichtingen en de toeslagen hebben betrekking op kosten waarop Elia geen greep heeft en/of op kosten die het gevolg zijn van beslissingen van openbare federale en gewestelijke overheden en/of op kosten die het gevolg zijn van akten die reeds het voorwerp hebben uitgemaakt van een raadpleging;
- opdat een raadpleging enig belang zou hebben, moet ze dus betrekking hebben op (nieuwe) keuzes die uit meerdere opties zijn gemaakt (de beslissende elementen in de zin van artikel 13, § 1, 2de lid).

15. De CREG is dan ook van mening dat er geen reden was om een raadpleging te houden over de tarieven voor openbare dienstverplichtingen en toeslagen.

3. ANALYSE

3.1. DE EVALUATIECRITERIA VAN DE CREG

16. In overeenstemming met artikel 18 van de overeenkomst van 22 december 2021: *“[...] waken de CREG en Elia erover dat de transmissienettarieven alsook de tarieven voor de openbare dienstverplichtingen evenredig blijven en op niet-discriminerende wijze worden toegepast.”*

17. Wat de tarieven voor openbare dienstverplichtingen en toeslagen betreft, zal de CREG tot aanpassingen overgaan indien onder meer zou blijken dat:

- de vastgestelde evolutie aanleiding geeft tot systematische en substantiële budgetoverschrijdingen;

- de vastgestelde evolutie aanleiding geeft tot een onevenredig tarief dat niet langer de kosten weerspiegelt en ertoe leidt dat Elia gedurende een onredelijke periode met substantiële tekorten of overschotten geconfronteerd wordt;
- de vastgestelde evolutie aanleiding geeft tot een kruissubsidiëring tussen de gebruikers van het transmissienet enerzijds en de afnemers in één of meerdere gewesten anderzijds (bv. wanneer belastingen opgelegd worden in één gewest maar opgenomen zouden worden in de federale nettarieven);
- Elia niet beschikt over een wettelijke basis of een opdracht van een bevoegde autoriteit om de gebudgetteerde taak uit te voeren;
- Elia de gebudgetteerde kosten overschat heeft en/of bij het opstellen van zijn budget geen rekening heeft gehouden met alle mogelijke kostenbesparende maatregelen die voorhanden zijn.

18. Dat aan deze criteria wordt tegemoetgekomen aan de hand van een tarief voor openbare dienstverplichtingen of van een toeslag houdt echter niet noodzakelijk een wijziging van de waarde ervan in: externe elementen, zoals bijvoorbeeld de wil uitgedrukt door de overheidsinstantie die aan de basis ligt van de openbare dienstverplichting of van de toeslag om binnen een redelijke termijn tussen te komen, kunnen ervoor zorgen dat de CREG een door Elia voorgestelde wijziging weigert, of, omgekeerd, dat ze het behoud van een waarde die niet meer in verhouding staat, goedkeurt. In dat geval wordt de beslissing van de CREG naar behoren verantwoord en in de tijd beperkt.

19. Het spreekt voor zich dat een wettelijke of reglementaire aanpassing kan leiden tot een aanpassing van het overeenstemmend tarief.

3.2. HET TARIEFVOORSTEL VAN ELIA

20. Het geactualiseerde tariefvoorstel, ingediend door Elia, heeft betrekking op “de tarieven voor openbare dienstverplichtingen, taksen en toeslagen, van toepassing vanaf 1 januari 2024”. Dit document bevat naast de inleiding volgende hoofdstukken:

- de analyse van de tarieven voor openbare dienstverplichtingen (hoofdstuk 2) ;
- de analyse van de toeslagen (hoofdstuk 3);
- de analyse van de evolutie van de energievolumes die de basis zijn van de facturatie van voormelde tarieven en toeslagen (hoofdstuk 4).

21. Naast deze gegevens bevat hoofdstuk 5 « specifieke praktische modaliteiten » over de bepaling van de maandelijkse tekorten en overschotten die het gevolg zijn van de toepassing van de tarieven voor openbare dienstverplichtingen en toeslagen. De CREG merkt op dat door de toepassing van de bepalingen van de tariefmethodologie aangaande de gescheiden balansen deze maandelijkse tekorten en overschotten geïdentificeerd zullen worden en dus geen invloed mogen hebben op de gereguleerde activiteiten van de vennootschap.

3.3. ENERGIEVOLUMES WAARMEE REKENING WERD GEHOUDEN VOOR DE BEREKENING VAN DE TARIEVEN

22. Tot op vandaag worden de inkomsten van de tarieven voor de openbare dienstverplichtingen en toeslagen enkel bepaald op basis van de energieafname van het elektriciteitstransmissienet.

23. In haar geactualiseerde tariefvoorstel, en zoals de CREG op 7 september 2023 gevraagd had, heeft Elia rekening gehouden met de afnamevolumes uit het aangepaste tariefvoorstel dat Elia in oktober 2023 bij de CREG had ingediend.

24. Aangezien de CREG onlangs, op 9 november 2023⁵, het aangepaste tariefvoorstel heeft goedgekeurd - met inbegrip van de hypothesen van de afnamevolumes die Elia in dat kader had overgemaakt - gaat de CREG akkoord met de hypothesen van de afnamevolumes die Elia in haar geactualiseerde tariefvoorstel had opgenomen.

3.4. TARIEVEN VOOR OPENBARE DIENSTVERPLICHTINGEN

3.4.1. Tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie en warmtekracht in Vlaanderen

25. De financiering van de steunmaatregelen voor hernieuwbare energie en warmtekrachtkoppeling in Vlaanderen dekt:

- de toepassing van de beperking van de aansluitingskosten van een installatie voor de productie van hernieuwbare energie volgens artikel 6.4.13 van het Besluit van de Vlaamse Regering houdende algemene bepalingen over het energiebeleid van 19 november 2010 (hierna: "Energiebesluit") en;
- de verplichting tot aankoop van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten aan een gegarandeerde minimumprijs in overeenstemming met artikel 7.1.6 en 7.1.7 van het decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid (hierna: "Energiedecreet").

26. Voor de toepassing van de beperking van de aansluitingskosten van de installaties voor de productie van hernieuwbare energie volgens artikel 6.4.13 van het Energiebesluit voorziet Elia geen uitgaven voor 2023 en 2024. Sinds de herziening van artikel 6.4.13 van het Energiebesluit eind 2012 om een plafond op de toegekende steun voor de windmolenprojecten toe te passen, werd Elia niet meer gevraagd om dit artikel toe te passen.

27. Het tarief voor de openbare dienstverplichting dekt de kosten i.v.m. de verplichting tot aankoop van de certificaten, rekening houdende met het verschil tussen, enerzijds, de minimale prijs waaraan Elia groenestroomcertificaten (GSC) en de warmtekrachtcertificaten (WKC) dient aan te kopen en, anderzijds, de prijs die ze ervoor krijgt op de markt van Vlaamse groenestroom- en warmtekrachtcertificaten.

28. Elia stelt nog altijd vast dat er veel groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten aan de gegarandeerde minimumprijs worden verkocht.

29. Onderstaande tabel geeft een raming van de totale kosten van deze openbare dienstverplichting en de berekening op basis van de volumes voor het jaar 2024. De gegevens die werden gebruikt voor de berekening van het tarief van het jaar 2023 worden ter informatie vermeld.

---

⁵ CREG, Beslissing (B)658E/85 betreffende de vraag tot goedkeuring van het aangepaste tariefvoorstel ingediend door de transmissienetbeheerder voor elektriciteit voor de regulatoire periode 2024-2027, 9 november 2023 <https://www.creg.be/nl/publicaties/beslissing-b658e/85>

Tabel 1: ODV voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie en warmtekracht in Vlaanderen

	Voorstel 2024	Tarief 2023	Vershil
Totale kost te dekken door het tarief (€)	9.262.170	37.123.039	
Geraamde netto afname energie (MWh)	24.888.007	25.330.522	
Tarief ODV 'ondersteuning HE VL' (€/MWh)	0,3722	1,4655	-1,0934

30. Elia raamt dat zij in 2024 voor € 11.987.828 aan GSC zal moeten aankopen en voor € 47.611.257 aan WKC. In de berekening van het tarief voor 2024, wordt ook rekening gehouden met de verwachte verminderde waarde van de stock aan GSC/WKC op het einde van 2024 voor een geschatte waarde van € -2.598.322, gewaardeerd aan de prijs verkregen tijdens de drie laatste veilingen voor het volume aan certificaten dat gezien de marktsituatie kan worden verkocht. De waardering van de aankopen bedraagt dus: € 11.987.828 + € 47.611.257 - € 2.598.322 = € 57.000.763. Elia heeft de doorverkoop van groenestroom- en warmtekrachtcertificaten gewaardeerd aan de hand van de drie laatste veilingen die zij in 2023 heeft georganiseerd. De gemiddelde prijs die aldus gebruikt wordt, is € [VERTROUWELIJK]/GSC en € [VERTROUWELIJK]/WKC.

31. Elia wil in 2024 drie veilingen organiseren en zo trachten alle gewaardeerde certificaten in de portefeuille tot eind oktober 2024 door te verkopen. Het geraamde bedrag van de opbrengst van de drie veilingen van groenestroom- en warmtekrachtcertificaten die in 2024 georganiseerd zouden worden (van de eindstock van gewaardeerde certificaten van 2023 en de aankopen van 2024) bedraagt € 30.193.276.

32. De administratieve kosten zijn, zoals in het verleden, berekend aan 0,15 % van de aankoopwaarde van de groenestroom- en de warmtekrachtcertificaten en bedragen € 89.399.

33. Op basis van deze informatie moeten volgende kosten gedekt worden door het tarief: aankopen (€ 57.000.763) min de opbrengsten uit verkopen (€ 30.193.276) + administratieve kosten (€ 89.399) = € 26.896.886.

34. Elia raamt het surplus op het einde van het jaar 2023 op € 17.634.715. Het totaal te dekken bedrag is dus € 26.896.886 - € 17.634.715 = € 9.262.170.

35. Sinds januari 2014 werd er een degressiviteitssysteem ingevoerd voor bepaalde categorieën van klanten. Dit systeem heeft tot gevolg dat voor de bepaling van het tarief, een lager bedrag van volumes netto-energie onderworpen aan het tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie en warmtekrachtkoppeling, wordt berekend. Elia baseert zich op de informatie van 2022 om het gemiddelde degressiviteitspercentage te berekenen. Dit gemiddelde degressiviteitspercentage is de verhouding tussen het daadwerkelijk in 2022 aangerekende bedrag (M€ 56,347) en het bedrag dat zonder de degressiviteit zou zijn aangerekend (M€ 61,979). De vermindering in ontvangsten komt neer op een verhouding van 9,09 % (= 1 - (56,347 / 61,979)). Toegepast op de volumes die werden geraamd voor 2024 (27.375.470 MWh) verkrijgt men het aan te rekenen volume om het tarief te berekenen, namelijk 24.888.007 MWh.

36. Op basis van de kost die door het tarief moet gedekt worden en op basis van het volume dat hiervoor berekend werd, stelt Elia voor om het tarief te verminderen van € 1,4655/MWh in 2023 naar € 0,3722/MWh vanaf 1 januari 2024. Het gaat om een belangrijke wijziging van het tarief. De CREG geeft hierna een overzicht van dit tarief in de afgelopen jaren, die in belangrijke mate beïnvloed is door de marktevolutie van de WKC die zich in een situatie bevindt van grote verzadiging.

Tabel 2: overzicht van de evolutie van het ODV tarief voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie en warmtekracht in Vlaanderen

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tarief ODV "Ondersteuning HE VL" €/MWh	0,5171	0,7568	1,4849	0,3996	0,3621	0,1609	0,5530	2,2331	1,4655	0,3722
Evolutie t.o.v. het voorgaande jaar		46%	96%	-73%	-9%	-56%	244%	304%	-34%	-75%

37. De CREG keurt het tarief voor openbare dienstverplichtingen voor de financiering van de maatregelen ter ondersteuning van de hernieuwbare energie en warmtekracht in Vlaanderen goed, aan € 0,3722/MWh.

3.4.2. Tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van maatregelen ter bevordering van rationeel energiegebruik in Vlaanderen

38. Krachtens artikel 7.5.1 van het Energiedecreet en de artikelen 6.4.1 en volgende van het Energiebesluit is Elia verplicht een ondersteuningsmechanisme voor haar klanten te financieren voor de werken tot verbetering van de energie-efficiëntie van hun installaties aangesloten op het transmissienet. De toepassing van deze openbare dienstverplichting moet het voorwerp uitmaken van een jaarlijks verslag van Elia aan het Vlaamse Energieagentschap.

39. In 2022 werd het Energiebesluit gewijzigd op vlak van maatregelen ter bevordering van rationeel energiegebruik in Vlaanderen. Elia verwacht zich niet aan een materiële impact van deze nieuwe maatregelen in 2024 en heeft haar kostenraming voor het jaar 2024 niet aangepast aangezien het enkel om aanvragen gaat die in behandeling zijn.

40. Hierna volgt een tabel met een raming van de totale kosten van deze openbare dienstverplichting en de berekening van het tarief op basis van de volumes voor het jaar 2024. De gegevens die gebruikt werden voor de berekening van het tarief voor het jaar 2023 worden ter informatie vermeld.

Tabel 3: ODV financiering van maatregelen ter bevordering van rationeel energiegebruik in Vlaanderen

	Voorstel 2024	Tarief 2023	Vershil
Totale kost te dekken door het tarief (€)	1.176.275	1.089.035	
Geraamde netto afname energie (MWh)	27.375.470	27.806.820	
Voorstel tarief ODV ondersteuning REG VL (€/MWh)	0,0430	0,0392	0,0038

41. Elia heeft een raming gemaakt van de investeringssteun die zij moet betalen voor de jaren 2023 en 2024 op basis van een raming uitgevoerd met haar huidige onderaannemer. Voor het jaar 2024 is er een bedrag van € 2.347.521 voorzien. De CREG stelt vast dat de lijst van dossiers van 2023 en 2024 aanvragen bevat die zijn ingediend in de periode van 2022 tot 2024.

42. Het evalueren van subsidieaanvragen gebeurt door een onderaannemer voor het jaar 2024. De totale administratieve kosten + interne prestaties van Elia worden geraamd op € 79.113.

43. Elia schat dat zij op het einde van 2023 een regulatoire schuld (een overschot over de periode) zal hebben van € 1.250.359. Op basis van deze gegevens is het bedrag dat door het tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van maatregelen ter bevordering van rationeel energiegebruik in Vlaanderen moet gedekt worden € 1.176.275 (= € 2.347.521 + € 79.113 - € 1.250.359). Deze kosten die verband houden met de maatregelen ter bevordering van het rationeel energiegebruik in Vlaanderen worden op uniforme wijze toegewezen aan de afnames in Vlaanderen die gebeuren op een spanningsniveau lager dan 110 kV. Het geraamde netto afnamevolume bedraagt 27.375.470 MWh in 2024 en het berekende tarief is € 0,0430 /MWh.

44. De CREG keurt het tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van maatregelen ter bevordering van het rationeel energiegebruik in Vlaanderen dat door Elia wordt voorgesteld goed, aan € 0,0430 /MWh.

3.4.3. Tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie in Wallonië

45. Hierna volgt een tabel met een raming van de totale kosten van deze openbare dienstverplichting en de berekening van het tarief op basis van de volumes voor het jaar 2024. De gegevens die gebruikt werden voor de berekening van het tarief voor het jaar 2023 worden ter informatie vermeld.

Tabel 4: ODV financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie in Wallonië

	Voorstel 2024	2023	Verschil
Totale kost te dekken door het tarief (€)	62.244.825	108.467.196	
Geraamde netto afname energie (MWh)	10.505.703	10.453.593	
1ste term van het tarief ODV "ondersteuning Waalse HE " €/MW	5,9249	10,3761	-4,4512
2de term van het tarief ODV "ondersteuning Waalse HE " €/MW	0,0000	0,0000	0,0000
3de term van het tarief ODV "ondersteuning Waalse HE " €/MW	0,0000	0,0000	0,0000

46. Het decreet van het Waalse Gewest van 29 juni 2017 heeft een temporiseringsmechanisme ingevoerd waarmee het Waalse Gewest jaarlijks groenestroomcertificaten van Elia heeft teruggekocht, op dusdanige wijze dat de netto-positie van de openbare dienstverplichting in evenwicht blijft met een stabiel tarief (eerste term).

47. Sinds 2022 was er geen enkele temporiseringsoperatie nodig. Er werden daarentegen GSC die in handen waren van het AWAC, het Agence Wallonne de l'Air et du Climat, houder van de getemporeerde GSC, verkocht in 2022 en 2023.

48. In april 2023 heeft het AWAC 650.000 GSC op de markt verkocht die dus niet moesten worden overgekocht door Elia. De Waalse regering heeft gemeld dat ze in 2023 1.000.000 bijkomende GSC wil verkopen. In juli 2023 heeft de CREG gevraagd om deze rechtstreekse doorverkoop aan Elia tot 650.000 GSC te beperken omdat de meest recente raming van het tarifaire saldo eind 2023 dat toeliet. Het tarifaire saldo eind 2023 wordt nu geraamd op meer dan 60 miljoen euro waardoor het voor Elia mogelijk wordt om tegemoet te komen aan de vraag van de Waalse regering als die voor het einde van het jaar een formele beslissing zou nemen. Gezien deze bijkomende terugkoop raamt Elia het tarifaire saldo eind 2023 op een tarifaire schuld van 1 miljoen euro.

49. Het voorstel van Elia houdt bijgevolg rekening met de terugkoop in 2023 van 1.000.000 GSC die nu in handen zijn van het AWAC, dit is in lijn met wat de Waalse regering wil ondanks het gebrek aan een formele beslissing. Bijgevolg zal het AWAC op het einde van 2023 nog 1,1 miljoen GSC in handen hebben.

50. In 2024 is een aanzienlijke daling van de aan de producenten toegekende GSC voorzien omwille van de hoge elektriciteitsprijzen en de impact ervan op de rhofactor (-1.150.000 GSC) voor de toekenning van de GSC. Het aantal GSC dat bij het AWAC moet worden weggehaald zal eveneens veel lager zijn dan oorspronkelijk was verwacht gezien de 1,65 miljoen GSC die in 2023 al zijn verkocht. Er dient te worden opgemerkt dat Elia voorzichtig uitgaat van de hypothese dat de hele stock van het AWAC aan Elia en niet aan de markt zal worden verkocht.

51. De CREG noteert tenslotte dat de veronderstellingen over het doorverkooppercentage van GSC door de producenten van groene stroom aan de TNBL groter zijn dan de percentages die de laatste jaren werden waargenomen, maar deze voorzichtigheid valt te verklaren door de zeer grote stock aan GSC gehouden door de marktactoren.

52. De bovenvermelde elementen rechtvaardigen een significante daling van de eerste term van het tarief in 2024 en maken het mogelijk stabiliteit tot in 2027 te voorzien gezien de voorzichtige hypothese over de doorverkoop van alle getemporiseerde GSC aan Elia en de verwachte stijging van de energieafname vanaf 2026.

53. Voor de tweede term wordt € 0,00/MWh voorgesteld, in overeenstemming met artikel 42bis, § 1 van het wijzigende decreet van 30 april 2019 waarin bepaald wordt dat de kosten van het portagemechanisme van groenestroomcertificaten niet langer gedekt worden door de tweede term, maar door de eerste term van het tarief vanaf 1 januari 2020.

54. De derde term van het tarief, voorzien in het wijzigende decreet van 30 april 2019 wordt voorgesteld aan € 0,00/MWh aangezien er momenteel geen enkele mobilisatie - tussenkomst wordt overwogen.

55. Op basis van bovenstaande informatie keurt de CREG het voorstel van Elia goed voor de drie termen van het tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie in Wallonië.

3.4.4. Openbare dienstverplichtingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

56. In 2022 werd de verplichting tot terugkoop door Elia van Brusselse groenestroomcertificaten aan een gegarandeerde minimumprijs voor het eerst geactiveerd door twee producenten voor een bedrag van € 69.101,50. In overeenstemming met de bepalingen van artikel 28 van de ordonnantie van 19 juli 2001 heeft Elia deze groenestroomcertificaten geveild en heeft zij een bedrag bekomen van € 88.555,64. Aangezien Elia uitging van de hypothese dat het onevenwicht op de markt van de Brusselse groenestroomcertificaten in 2023 sterk moest zijn verminderd als gevolg van de stijging van de quota die sinds 2022 gelden had Elia niet voorgesteld om een tarief ODV "steun HE BXL" te creëren en had ze gesuggereerd om het overschot tijdelijk te behouden in het geval er nieuwe aanvragen tot terugkoop zouden komen. De CREG had dit voorstel van Elia goedgekeurd.

57. In 2023 werd het onevenwicht op de markt van de Brusselse groenestroomcertificaten echter niet verminderd en heeft een groter aantal producenten een beroep gedaan op de terugkoop van Elia aan de gegarandeerde minimumprijs voor een totaalbedrag van € 6.895.947,50. De Brusselse groenestroomcertificaten die op die manier werden overgekocht werden te koop aangeboden tijdens een veiling die Elia in september 2023 heeft georganiseerd. Er werden op die manier 106.092 GSC verkocht voor € 5.587.269,52, hetzij een gemiddelde prijs van € 52,66. Rekening houdend met een effectief bedrag van € 14.642,68 eind 2022 en administratieve kosten in 2023 voor een bedrag van € 3.805,71 was het effectieve bedrag eind 2023 goed voor €1.297.841,01. Aangezien de markt van de GSC nog altijd verzadigd is, voorziet Elia voor 2024 [VERTROUWELIJK], d.w.z. dat er [VERTROUWELIJK] GSC in 2024 gekocht moeten worden voor een bedrag van € [VERTROUWELIJK] en dat er verkocht moeten worden aan een gemiddelde prijs van [VERTROUWELIJK] €/GSC of € [VERTROUWELIJK]. Elia voorziet eveneens € 4.000 administratieve kosten voor 2024. Rekening houdend met alle voorgaande elementen en de context en onzekerheden die hierboven worden beschreven stelt Elia voor om het niveau van de ODV's voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vast te leggen op 0,5949 €/MWh.

Tabel 5: ODV financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

	Voorstel 2024	2023	Vershil
Totale kost te dekken door het tarief (€)	2.610.545	0	
Geraamde netto afname energie (MWh)	4.387.884	0	
Tarief ODV "Steun HE BXL" €/MWh	0,5949	0,0000	0,5949

58. Op basis van bovenstaande informatie keurt de CREG het voorstel van Elia voor het tarief van € 0,5949/MWh voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest goed.

59. Als Elia in 2024 een veiling van Brusselse GSC moet organiseren, dan vraagt de CREG aan Elia om vooraf te overleggen met Brugel om te bepalen of het nodig is een gemiddelde minimumprijs toe te passen en de hoogte ervan te bepalen.

3.5. DE TOESLAGEN

60. Het dossier dat Elia heeft ingediend betreft:

- de toeslag voor de belastingen voor 'masten' en 'sleuven' in Vlaanderen;
- de toeslag voor de retributie voor het gebruik van het openbaar domein in Wallonië;
- de toeslag voor de wegenisretributie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

3.5.1. Toeslag voor de belastingen op 'masten' en 'sleuven' in Vlaanderen

61. In het kader van het tariefvoorstel voor de regulatoire periode 2016-2019 werd een nieuwe toeslag ingevoerd ter compensatie van de kost van de belastingen op masten en sleuven die sommige gemeenten in Vlaanderen hebben ingevoerd.

62. Hierna volgt een tabel met een raming van de totale kosten van deze toeslag en de berekening op basis van de volumes voor het jaar 2024. De gegevens die gebruikt werden voor de berekening van het tarief voor het jaar 2023 worden ter informatie vermeld.

Tabel 6: raming van de toeslag voor de belastingen op 'masten' en 'sleuven' in Vlaanderen

	Voorstel 2024	2023	Vershil
Totale kost te dekken door het tarief (€)	18.743.938	14.305.786	
Geraamde netto afname energie (MWh)	34.525.084	34.373.193	
Toeslag belastingen 'masten' en 'sleuven' in Vlaanderen €/MWh	0,5429	0,4162	0,1267

63. De totale kost van 2024 is gestegen ten opzichte van 2023. Dit is een gevolg van de volgende feiten:

- nog meer gemeenten heffen belastingen op de masten en sleuven op hun grondgebied;

- een herclassificatie van de kosten die in rekening werden gebracht als gevolg van de beslissing van de CREG voor het jaar 2022⁶;
- een tekort van het voorgaande jaar.

64. De belastingen voor de masten worden geheven door 119 gemeenten⁷ (ten opzichte van 103 gemeenten voorzien in 2023) en de totale kost bedraagt € 14.729.041. Elia heeft nog geen definitief zicht op de eventuele afbraak van masten in 2024, wat potentieel een impact op de belasting op masten heeft. De gemeentelijke belastingen evolueren niet evenredig in de verschillende gemeenten en stijgen zeer sterk voor de gemeenten in bepaalde provincies. De CREG stelt vast dat Elia belastingen voorziet op 4.651 masten aan een gemiddeld tarief van € 2.873/mast, met een minimum van € 1.500/mast en een maximum van € 5.230/mast.

65. Wat betreft de belastingen op 'sleuven' heeft Elia een jaarlijkse vergoeding van € 295.750 voor de vergunning voor kleine en grote werken op het grondgebied van de stad Gent voorzien. Elia heeft geen andere kabelprojecten geïdentificeerd waarop de belasting op sleuven toegepast zal worden.

66. Er worden administratieve kosten voorzien voor een bedrag van € 20.000. De geraamde kost voor het jaar 2024 bedraagt dus (€ 14.729.041 + € 295.750 + € 20.000 =) € 15.044.791.

67. Elia raamt voor eind 2023, een tekort van € 3.699.148 dat toegevoegd moet worden aan de berekening van het tarief voor het jaar 2024. Het totaal te dekken bedrag in 2024 is dus € 18.743.938 (= € 15.044.791 + € 3.699.148). Deze toeslag is van toepassing op afnames van het Elia-net in Vlaanderen voor klanten aangesloten op het 380/220/150/110 kV-net, het 70/36/30 kV-net en bij de uitgang van transformaties naar middenspanning.

68. Op basis van deze elementen stelt Elia een toeslag voor van € 0, 5429 /MWh.

69. De CREG keurt het bedrag goed van de toeslag voorgesteld door Elia, hetzij € 0,5429/MWh voor 2024.

3.5.2. Toeslag voor de retributie voor het gebruik van het openbaar domein in Wallonië

70. Het Besluit van de Waalse regering van 28 november 2002 bevat de concrete berekeningsmodaliteiten voor de jaarlijkse reglementaire aanpassing van deze toeslag.

71. Hierna volgt een tabel met een raming van de totale kosten van deze toeslag en de berekening op basis van de volumes voor het jaar 2024. De gegevens die gebruikt werden voor de berekening van het tarief voor het jaar 2023 worden ter informatie vermeld.

Tabel 7: raming van de toeslag voor de retributie voor het gebruik van het openbaar domein in Wallonië

	Voorstel 2024	2023	Vershil
Totale kost te dekken door het tarief (€)	5.184.414	5.207.590	
Geraamde netto afname energie (MWh)	13.025.958	12.962.174	
Toeslag gebruik van het openbaar domein in Wallonië (€/MWh)	0,3980	0,4018	-0,0037

⁶ Beslissing (B)658E/83 over de vraag tot goedkeuring van het tariefverslag ingediend door de transmissie-netbeheerder voor elektriciteit met inbegrip van de saldi met betrekking tot het boekjaar 2022, 6 juli 2023

⁷ Er zijn 300 gemeenten in het Vlaamse gewest: zie https://www.belgium.be/nl/over_belgie/overheid/gemeenten

72. De CREG stelt vast dat Elia de berekeningsmodaliteiten in haar voorstel op de juiste manier heeft toegepast. Op basis van het resultaat van deze berekening, het geraamd tekort eind 2023 (€ 129.122,04) en de raming van het volume van de afnames in 2024, stelt Elia voor om de toeslag te verminderen van € 0,4018/MWh naar € 0,3980/MWh.

73. De CREG keurt het voorstel van Elia goed.

3.5.3. Toeslag voor de wegenisretributie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

74. De ordonnantie van 1 april 2004 bevat de concrete berekeningsmodaliteiten voor de jaarlijkse reglementaire aanpassing van deze toeslag. De toeslag van € 2,5/MWh moet jaarlijks op 1 januari worden geïndexeerd op basis van de consumptieprijsindex van november 2001 en van die van de maand december van het jaar ervoor. Hierna volgt een tabel met een overzicht van de evolutie van de toeslag.

Tabel 8: raming van de toeslag voor de wegenisretributie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG)

	Voorstel 2024	2023	Vershil
Toeslag (in €/MWh met basis november 2001)	2,5000	2,5000	
Index	1,67	1,63	
Geïndexeerde toeslag (in €/MWh)	4,1778	4,0837	
Toeslag wegenisretributie in het BHG (in €/MWh)	4,1778	4,0837	0,0941

75. Vermits het indexcijfer van de consumptieprijzen voor december 2023 nog niet beschikbaar is en vermits Elia, alsook de leveranciers tijdig over de nieuwe waarden van de tarieven voor de toeslagen moeten kunnen beschikken, heeft Elia voor december 2023 rekening gehouden met de meest recente voorspelde waarde van het Planbureau (oktober 2023), zoals de CREG vroeg in het kader van haar beslissing (B)658E/47.

76. De waarde van de index voor december 2023 wordt in oktober 2023 geraamd op 130,43 op basis 2013 en op 183,47 op basis 1996.

Bijgevolg stelt Elia in het geactualiseerde tariefvoorstel voor de toeslag voor de wegenisretributie in Brussel vast te leggen op:

$$€ 2,5/\text{MWh} * 183,47 / 109,79 = € 4,1778/\text{MWh}$$

77. De CREG keurt het voorstel van Elia goed.

4. SAMENVATTENDE TABEL

78. Hierna volgt een samenvattende tabel van het voorstel van de tarieven voor de openbare dienstverplichtingen en de toeslagen voor het jaar 2024 en de vergelijking met voorgaande jaren.

Tabel 9: Samenvattende tabel

€/MWh	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	verschil 2024-2023	%
Tarief voor openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie en warmtekracht in Vlaanderen	1,4849	0,3996	0,3621	0,1609	0,5530	2,2331	1,4655	0,3722	-1,0933	-75%
Tarief voor openbare dienstverplichting voor de financiering van maatregelen ter bevordering van rationeel energiegebruik in Vlaanderen	0,0308	0,0000	0,0000	0,0000	0,0628	0,0254	0,0392	0,0430	0,0038	10%
Toeslag voor de belastingen op 'masten' en 'sleuven' in Vlaanderen	0,1160	0,1160	0,0933	0,1441	0,4445	0,3719	0,4162	0,5429	0,1267	30%
Tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie in Wallonië	13,8159	13,8159	13,8159	13,8159	13,8159	13,8159	10,3761	5,9249	-4,4512	-43%
Toeslag voor het gebruik van het openbaar domein in Wallonië	0,2695	0,2889	0,3340	0,3378	0,3338	0,3074	0,4018	0,3980	-0,0038	-1%
Tarief voor openbare dienstverplichting voor de financiering van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,5949	0,5949	
Toeslag voor de wegenisretributie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	3,3005	3,3819	3,4642	3,5084	3,5248	3,6035	4,0837	4,1778	0,0941	2%

5. ALGEMEEN VOORBEHOUD

79. In onderhavige beslissing heeft de CREG zich beperkt tot de analyse van de motivering en de draagwijdte van de tariefwijzigingen die Elia heeft voorgesteld in haar dossier van 24 november 2023.

6. DISPOSITIEF

Gelet op de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en in het bijzonder de artikelen 12 en 12^{quater}, §2;

Gelet op het Besluit van het Vlaamse Gewest houdende algemene bepalingen over het energiebeleid van 19 november 2010 ("Energiebesluit");

Gelet op het Vlaams Decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid ("Energiedecreet");

Gelet op het Decreet van het Waalse Gewest van 12 april 2001 betreffende de organisatie van de gewestelijke elektriciteitsmarkt;

Gelet op het besluit van de Waalse Regering van 28 november 2002;

Gelet op de Ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;

Gelet op de Ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Gelet op de overeenkomst tussen de CREG en Elia van 22 december 2021;

Gelet op de tariefmethodologie van 30 juni 2022;

Gelet op het geactualiseerde tariefvoorstel ingediend op 24 november 2023;

Gelet op de analyse die voorafgaat;

Keurt de CREG de volgende tarieven voor de openbare dienstverplichtingen en toeslagen goed die door Elia werden voorgesteld en die vanaf 1 januari 2024 van toepassing zijn:

- het tarief voor de openbare dienstverplichting in verband met de financiering van de steunmaatregelen voor hernieuwbare energie en warmtekracht in Vlaanderen wordt vastgelegd op € 0,3722/MWh;
- het tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van maatregelen ter bevordering van het rationeel energiegebruik in Vlaanderen wordt vastgelegd op € 0,0430/MWh;
- het tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van de steunmaatregelen voor hernieuwbare energie in Wallonië wordt verminderd en bedraagt € 5,9249/MWh voor de eerste term en € 0,00/MWh voor de tweede term en derde term;
- het tarief voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van de steunmaatregelen voor hernieuwbare energie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt vastgelegd op € 0,5949/MWh;
- de toeslag voor de belastingen op ‘masten’ en ‘sleuven’ in Vlaanderen wordt vastgelegd op € 0,5429/MWh;
- de toeslag voor het gebruik van het openbaar domein in het Waals Gewest wordt vastgelegd op € 0,3980/MWh;
- de toeslag wegenisretributie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt vastgelegd op € 4,1778/MWh.

///

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Sigrid JOURDAIN
Directeur

Koen LOCQUET
Voorzitter van het Directiecomité